

Predsednica Evropskega parlamenta Roberta Metsola
Govor na neformalnem zasedanju Evropskega sveta
København, 1. oktober 2025

Dragi António, cenjeni kolegi in kolegice!

Že kar na začetku želim izraziti popolno solidarnost Evropskega parlamenta z Dansko, potem ko so bili v bližini njenih letališč in vojaških objektov opaženi neidentificirani droni. Nočem sprožiti ugibanj, a po dronih na Poljskem in v Romuniji ter vstopu bojnih letal v estonski zračni prostor je jasno, da se soočamo z novo stopnjo provokacij, in sicer na kopnem, na morju in zdaj še v zraku.

To je nova realnost. Dogodki nas opozarjajo, da je treba odkrito pregledati naše obrambne zmogljivosti in pripravljenost. In če kaj, je zadnjih nekaj dni pokazalo, da moramo biti pripravljeni bolje.

Pred nekaj dnevi sem v Kijevu znova izrazila neomajno podporo Evropskega parlamenta ukrajinskemu parlamentu in ljudstvu. Opaziti je bilo mogoče, da so droni dejansko postali glavno vojaško orožje. Predsednik Zelenski je pojasnil, da je Ukrajina pripravljena, saj ima izkušnje na terenu in industrijske zmogljivosti za povečanje njihove proizvodnje. Manjkajo ji le finančna sredstva. Enako sporočilo smo slišali tudi prejšnji teden, ko je nagovoril Generalno skupščino Združenih narodov. Kar je bilo nekoč skrito, je zdaj na dlani. In tukaj se lahko resnično zanesemo na strokovno znanje Ukrajine.

Tako postane jasno tudi, zakaj je tesnejše sodelovanje na področju obrambe za nas smiselno. Ni nam treba odkrivati tople vode, pač pa moramo združiti naše vire, finančna sredstva ter znanje in izkušnje. Evropski parlament se tega zaveda. Na naslednjem dialogu 7. oktobra, za katerega upamo, da bo zadnji, smo pripravljeni doseči dogovor o evropskem programu za obrambno industrijo.

Obvestiti vas želim tudi, da bo Evropski parlament za omnibus ukrepov o obrambni pripravljenosti uporabil poenostavljeni postopek, kar pomeni, da bomo stališče sprejeli precej hitreje. Do konca meseca bomo sprejeli tudi stališče o prepovedi nakupa ruskega zemeljskega plina. Evropski parlament pošilja jasno sporočilo: če ne bomo kupovali ruskega plina in energije, bomo zarezali v samo jedro ruskega vojaškega stroja. In za tem stojimo. Seveda je treba postopno odpravo naše odvisnosti pospremiti z jasnim načrtom. A izgovori, ki so nas doslej zadrževali, še zdaleč niso nepremostljivi. Enako velja za napredek na področju imobiliziranih ruskih sredstev ter za devetnajsti sveženj sankcij.

Tako bomo preprečili, da bi se to, kar se sedaj dogaja v Ukrajini, ponovilo še kje drugje v Evropi. Naj pozdravim tudi rezultate volitev v Republiki Moldaviji. Prihodnost Moldavije je evropska, njeni prebivalci pa so izbrali pot demokracije, upanja in priložnosti.

A zgodba še zdaleč ni končana. Evropski parlament se bo še naprej odločno zoperstavljal stalnemu ruskemu vmešavanju in ustrahovanju. Izidi volitev nedvomno kažejo, da tistim, ki Evropsko unijo dojemajo kot grožnjo in ki skušajo na vse načine odvrniti države, ki se nam želijo pridružiti, ne bo uspelo.

Za Evropski parlament ostaja širitev, ki temelji na dosežkih, geopolitična in strateška prednostna naloga. Moj obisk v Ukrajini je bil delno namenjen tudi temu, da bi poglobili naše sodelovanje na tem področju. Zato smo v Kijevu odprli stalni urad Evropskega parlamenta.

Zdaj imamo tam uslužbence, ki vsakodnevno sodelujejo z ukrajinskim parlamentom in ljudstvom. Pri tem ne smemo pozabiti: medtem ko se države kandidatke pripravljajo na pristop, se moramo nanj pripravljati tudi mi. Kar deluje v Uniji s 27 državami članicami, ni nujno dobro tudi za Unijo s 30 članicami. Našim besedam morajo tudi v prihodnje slediti dejanja.

Navsezadnje stremimo le k enemu cilju, namreč ohraniti resničen mir. Evropska unija je bila vselej mirovni projekt, za mir pa se je treba potruditi. Načrt predsednika Združenih držav Amerike za končanje konflikta v Gazi, ki so ga podprle zalivske in arabske države, je pomemben dosežek. Ponuja dejanski okvir za pot do miru, stabilnosti in obnove Gaze.

Če ga bo Hamas sprejel, bo orožje obmolnilo, trpljenje se bo končalo, talci pa se bodo lahko vrnili domov. Več pomoči bi prišlo do tistih, ki jo nujno potrebujejo. Načrt bi pomenil zaščito pred množičnim razseljevanjem, Hamas pa v prihodnosti ne bi imel pri upravljanju Gaze nobene vloge.

Izraelu bi prinesel varnost, Palestincem pa ponudil resnično perspektivo za njihove upravičene težnje po samoodločbi in državnosti. Ohranja možnost dvodržavne rešitve in celotni regiji daje resnično upanje, kakršnega doslej ni imela.

Smo na prelomni točki. Končno bi lahko prekinili ta medgeneracijski cikel prelivanja krvi, terorizma in nasilja. Načrt ponuja jasno alternativo trajni vojni – in moramo jo sprejeti.

Evropski parlament želi doseči rezultate. Našim industrijam želi, tako kot vi, ponuditi možnosti, da bodo konkurenčne. Družinam želi omogočiti boljše, pravičnejše in lažje življenje. Prav tako želi, da bo v času, ko nas vse prepogosto navdaja občutek, da po svetu vihra požar, Evropa ostala najboljši in najvarnejši prostor. Vem, da lahko to dosežemo.

Zato vas prosim: sodelujmo. Evropski parlament se je spremenil. Včasih so postopki trajali več mesecev, danes pa zanje potrebujemo le nekaj dni, včasih celo ur.

Na prvi pogled se morda zdi, da je lažje povsem zaobiti Parlament, vendar se bo s tem nezadovoljstvo volivcev le še povečalo. Naša zakonodaja in politike potrebujejo demokratično privolitev. In prav to je naloga Parlamenta. K temu pripomorejo tudi vaši parlamenti. Res je, da je v Evropskem parlamentu osem političnih skupin, ki pokrivajo celoten politični spekter. Vseeno lahko oblikujemo močne večine, kakor smo že pokazali v preteklosti.

Pred nekaj tedni sta Parlament in Komisija podpisala nov okvirni sporazum, s katerim sta se zavezala naši agendi za poenostavitve. To želim danes še posebej poudariti. Oktobra bomo glasovali o revizijah direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti ter direktive o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti, pa tudi o drugem zbirnem svežnju za poenostavitve naložb [InvestEU], reviziji mehanizma zadržanja za vizumsko izvzetje in našem stališču o zbirnem svežnju za poenostavitve skupne kmetijske politike. To bo prineslo več delovnih mest in večjo stabilnost, nenazadnje pa bo povečalo tudi varnost. Da, stvari se premikajo. Vendar moramo še naprej držati skupaj.

Upamo, da bosta oblikovanje evropskega seznama varnih izvornih držav in revizija koncepta varne tretje države zaključena do konca tega leta, nova uredba o vračanju pa da bo nared v začetku prihodnjega leta.

Med glavnimi prednostnimi nalogami bo tudi začetek pogajanj o večletnem finančnem okviru. Evropski parlament je pripravljen. Svojo vlogo jemljemo resno. Odbori so že začeli pripravljati zakonodajne predloge, sredi oktobra pa se bodo vsi neposredno vključeni poslanci Parlamenta sestali v kontaktni skupini za večletni finančni okvir ter začeli postopek.

Če institucije sodelujejo, Evropa dosega rezultate. In dosehati jih moramo tudi v prihodnje. Pri tem se lahko zanesete na Evropski parlament.

Hvala lepa.